

Ересек топ тәрбиеленушілеріне арналған психологиялық дамыту жұмысы

Тақырыбы: «Есте сақтау, қабылдау және қиялды дамытуға арналған ойын-жаттығулар»

Мақсаты: Ересек топ тәрбиеленушілерінің есте сақтау, қабылдау және қиялдау қабілеттерін дамыту арқылы мектепке психологиялық дайындығын қалыптастыру.

Міндеттері:

- Балалардың көру және есту арқылы есте сақтау қабілеттерін жетілдіру.
- Заттардың пішінін, түсін, көлемін, кеңістіктегі орнын ажырата білу дағдыларын дамыту.
- Қиялын, шығармашылық ойлауын және өз ойын еркін жеткізу қабілетін арттыру.
- Балалардың зейінін тұрақтандырып, тапсырмаларды нұсқау бойынша орындауға үйрету.

Қатысушылар: Ересек топ «Ботақан» тәрбиеленушілері (4–5 жас).

Ұзақтығы: 20–25 минут.

Қажетті құралдар: Түрлі түсті суреттер, геометриялық пішіндер, ойыншықтар, карточкалар, қарындаштар, қағаз, дорба және суретті заттар.

I. Есте сақтау қабілетін дамытуға арналған ойын-жаттығулар

1. «Не өзгерді?» ойыны

Мақсаты: Көру арқылы есте сақтау мен байқампаздықты дамыту.

Ойын барысы: Үстел үстіне 5–6 ойыншық қойылады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Содан кейін балалар көздерін жұмады, психолог бір ойыншықтың орнын ауыстырады немесе біреуін алып тастайды. Балалар қандай өзгеріс болғанын табады.

Күтілетін нәтиже: Балалардың заттарды есте сақтау және өзгерістерді анықтау дағдылары дамиды.

2. «Суреттерді есте сақта» жаттығуы

Мақсаты: Көру арқылы есте сақтау көлемін арттыру.

Ойын барысы: Балаларға 5–7 түрлі сурет көрсетіледі. Олар суреттерді 20–30 секунд қарап есте сақтайды. Суреттер жабылғаннан кейін балалар көрген заттарын атап шығады.

Күрделендіру: Суреттердің орналасу ретін еске түсіруді ұсынуға болады.

Күтілетін нәтиже: Балалардың ақпаратты есте сақтау және қайта жаңғырту қабілеті жетіледі.

3. «Қайталап айтып бер» ойыны

Мақсаты: Есту арқылы есте сақтау мен сөйлеу қабілетін дамыту.

Ойын барысы: Психолог балаларға сөздер тізбегін айтады: «алма, доп, кітап, гүл». Балалар естіген сөздерін ретімен қайталайды.

Күрделендіру: Сөздер санын біртіндеп көбейту немесе қысқа сөйлемдерді қайталату.

Күтілетін нәтиже: Есту арқылы есте сақтау және сөздерді ретімен жаңғырту дағдылары қалыптасады.

II. Қабылдау қабілетін дамытуға арналған ойын-жаттығулар

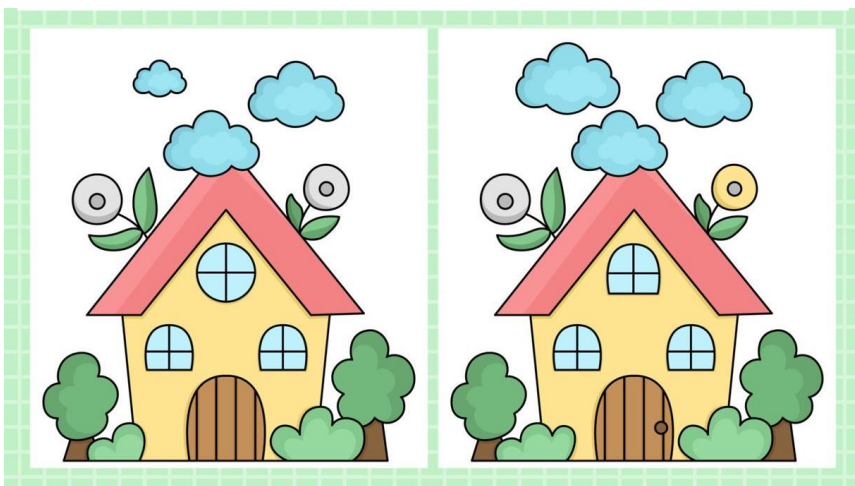

4. «Пішіндерді ажырат» ойыны

Мақсаты: Пішіндерді, түстерді және көлемді қабылдау қабілетін дамыту.

Ойын барысы: Балаларға түрлі түсті дөңгелек, шаршы, үшбұрыш және тіктөртбұрыштар ұсынылады. Психолог белгілі бір пішінді немесе түсті атағанда, балалар соған сәйкес пішінді табады.

Күтілетін нәтиже: Балалардың пішіндер мен түстерді ажырату дағдылары жетіледі.

5. «Айырмашылығын тап» жаттығуы

Мақсаты: Көру арқылы қабылдау мен ұсақ бөлшектерді байқауды дамыту.

Ойын барысы: Балаларға бір-біріне ұқсас екі сурет көрсетіледі. Олар суреттердің арасындағы 3–5 айырмашылықты табады.

Күтілетін нәтиже: Балалардың көрнекі ақпаратты талдау және салыстыру дағдылары қалыптасады.

6. «Қай жерде орналасқан?» ойыны

Мақсаты: Кеңістікті қабылдау және бағдарлау қабілетін дамыту.

Ойын барысы: Психолог ойыншықты үстелдің үстіне, астына, жанына немесе артына орналастырады. Балалар ойыншықтың қай жерде тұрғанын айтады. Кейін балаларға ойыншықтарды нұсқау бойынша орналастыру ұсынылады.

Күтілетін нәтиже: «Оң-сол», «жоғары-төмен», «үстінде-астында», «алдында-артында» ұғымдарын түсінуі жақсарады.

III. Қиялды дамытуға арналған ойын-жаттығулар

7. «Сиқырлы пішіндер» ойыны

Мақсаты: Шығармашылық қиял мен бейнелі ойлауды дамыту.

Ойын барысы: Балаларға дөңгелек, үшбұрыш, шаршы сияқты пішіндер салынған парақтар таратылады. Олар пішіндерді толықтырып, өз қиялдары бойынша сурет салады.

Мысалы: Дөңгелектен күн, доп немесе гүл; үшбұрыштан шырша немесе үйдің шатыры жасалады.

Күтілетін нәтиже: Балалардың шығармашылық белсенділігі мен қиялы дамиды.

8. «Ертегіні жалғастыр» ойыны

Мақсаты: Қиялды, байланыстырып сөйлеуді және шығармашылық ойлауды дамыту.

Ойын барысы: Психолог ертегінің басын айтады: «Бір күні кішкентай қоян орманға серуендеуге шығыпты. Кенет ол ерекше есікті көріпті...» Балалар оқиғаны өз ойларымен жалғастырады.

Күтілетін нәтиже: Балалардың оқиға құрастыру, өз ойын жеткізу және қиялдау қабілеттері жетіледі.

9. «Бұл неге ұқсайды?» ойыны

Мақсаты: Заттарға әртүрлі қырынан қарап, қиялды дамыту.

Ойын барысы: Психолог балаларға бұлттың, дақтың немесе аяқталмаған сызықтың суретін көрсетеді. Балалар оның нені еске түсіретінін айтады және өз нұсқаларын сурет арқылы толықтыра алады.

Күтілетін нәтиже: Балалардың бейнелі ойлауы, тапқырлығы және шығармашылық қабілеті дамиды.

IV. Қорытынды ойын

10. «Сиқырлы дорба» ойыны

Мақсаты: Сипап сезу арқылы қабылдауды, есте сақтауды және қиялды дамыту.

Ойын барысы: Дорбаға әртүрлі заттар салынады: доп, текше, қасық, ойыншық жануар және басқа да қауіпсіз заттар. Бала дорба ішінен бір затты қолымен ұстап көреді, оның пішінін, көлемін сипаттайды және қандай зат екенін табады. Кейін сол заттың не үшін қолданылатынын немесе оған ұқсас заттарды атайды.

Күтілетін нәтиже: Балалардың сезімдік қабылдауы, сөздік қоры және ойлау белсенділігі артады.

Психологтың қорытындысы

Ойын-жаттығулар мектеп пен бөбекжай сабақтастығы аясында балалардың танымдық үрдістерін дамытуға және мектепке психологиялық дайындығын қолдауға бағытталған. Жаттығулар барысында балалардың есте сақтау, қабылдау, қиялдау, салыстыру, өз ойын жеткізу және нұсқауды орындау дағдыларына назар аударылады.

Ұсыныс: Ойындарды балалардың жас ерекшеліктеріне, жеке мүмкіндіктеріне қарай өткізіп, қиындық туындаған жағдайда қосымша уақыт пен көмек ұсыну қажет. Балаларды бір-бірімен салыстырмай, әр баланың белсенділігі мен талпынысын мадақтаған дұрыс.

Жауапты маман: педагог-психолог А.А.Орымбай

Өткізілген күні: «19» қазан 2023 жыл